

<p>The Second Book of Little Dragon Mu Mu visits the Netherlands</p>	<p>Нидерланддагы кичинекей дракончик Му-Мунун экинчи китепчеси.</p>
<p>written by Ann Katherine Isaacs and Robert Wagenaar with illustrations by Ursula Joell Mathers</p>	<p>Анн Катерина Изаакс жана Роберт Вагенаар Урсул Джоэл Матерстин иллюстрациялары. Виктория Колпдун котормосу.</p>
<p>p. 6 After his first visit to Europe, Little Dragon Mu moved to the Netherlands. His mother and father, Ro and Bing, were going to work at the Dragonian Embassy in the Hague, and Mu would start primary school in the fall.</p>	<p>Ст.6. Кичинекей дракончик Му өзүнүн биринчи Европага жасаган сапарынан кийин Нидерландга жол тартты. Анын атасы жана энеси Ро менен Бинг Гаагага жумушка, Драконинге энчиликке жөнөштү, ал эми күзүндө Му да 1-класка кирмек.</p>
<p>p.8 The dragon family had heard that the Netherlands was a tolerant country where they would feel welcome. Bing wanted to see the windmills and understand how the Dutch make dikes, whereas Ro looked forward to seeing fields of tulips like the ones in Dragonia.</p>	<p>Ст.8. Дракондордун үй-бүлөсү Нидерланды толеранттуу, өлкө экендигине ал жерде алар өздөрүн ыңгайлуу сезери жөнүндө көп угушкан. Бинг шамалдуу тегирменди абдан көргүсү келип жана голландецтер дамбыны кандай кураарын түшүнгүсү келген, ал учурда Дракониядагы байчечекей талаасына окшош талаанын пайда болушунун Ро чыдамсыздык менен күтүп жаткан эле.</p>
<p>p.9 Mu bought a little bag of bulbs at the airport shop in Schiphol.</p>	<p>Ст.9. Аэропорттон Шипхол Му кичинекей кап менен байчечекейлерди сатып алды.</p>
<p>p.10 Travelling by train from Amsterdam to the Hague Mu looked out the window and was amazed to see a very large ship sailing above the railroad. How could that be?</p>	<p>Ст.10. Амстердамдан Гаагага чейинки жолдо, поездде Му көз албастан терезеге карап отурду: темир жолдун үстүндө чоң кемелер сүзүп жүрүштү. Му бул кандайча деп, өтө таң калгычта болду.</p>
<p>p.11 Bing explained that much of the Netherlands is lower than the level of the sea. Over the centuries the Dutch people have made their country larger by building dikes and</p>	<p>Ст.11. Саякаттык учурунда атасы Бинг Нидерландынын көп бөлүгү деңиз деңгээлинен төмөн жайгашкандыгын түшүндүрүп жатты. Көптөгөн түз жылдар аралыгында голландецтер деңиз сууларын чыгарып,</p>

<p>pumping the sea water out.</p>	<p>дамбаларды куруп келишкен. Ушул негизде алар өз өлкөсүн кеңейте алышкан.</p>
<p>p.12 Mu's new home was above an Indonesian restaurant. There were several other restaurants and many shops along the street. It was called <i>Lange Poten</i>, which meant 'Long Legs Street'. Mu thought that was funny and laughed at the idea of a street having legs.</p>	<p>Ст.12. Мунун жаңы үйү индонезиялык ресторандын үстүндө жайгашкан. Ал көчөнүн тушунда башка көптөгөн ресторандар жана магазиндер болгон. Ал эми көчө Ланге Потен деп аталып, көчө узун бут маанисин түшүндүргөн кандай күлкүлүү! Му буту бар көчөгө боору эзилгенге күлдү.</p>
<p>p.13 The Dragons' house had a garden in the back where Mu could play outside on sunny days. But the weather was getting cold, so Mu decided to plant the tulip bulbs in a pot on the windowsill. Little Dragon Mu liked going to school. His schoolmates enjoyed hearing about Dragonia and he learned all about life in the Netherlands.</p>	<p>Ст.13. Эми дракончик Му күнөстө ойноп тургандай багы менен арткы короодо үйү бар. Тилекке каршы, көчөдө суук боло баштап, ошондуктан Му байчечекейлерин гүл идиштерге отургузуп, терезеге коюуну чечти. Кичинекей Муга мектепке барган абдан жакты. Анын класштастары Дракония жөнүндөгү аңгемесин чын ниеттери менен угушту, ал болсо Нидерландынын жашоосу тууралуу көптү үйрөнүп билди.</p>
<p>p.14 In History class, Mu discovered that a long time ago the Netherlands was called the United Provinces. People driven out of other countries because of their religion were allowed to live in Amsterdam. The Dutch conquered lands all over the world, in Surinam, in the Caribbean Sea, in Malesia and Indonesia. In North America they founded New Amsterdam - which later became New York City. They had great sailing boats to carry merchandise and huge war ships too.</p>	<p>Ст.14. Тарых сабагында Нидерланды көп убакыт бою Бириккен Провинция деп аталгандыгы тууралуу билди. Элдери религия үчүн бул өлкөгө келишип, Амстердамда жашашкан. Голландецтер бүт дүйнө жүзүндө Суринамада, Карибский деңизинде, Малайзия жана Индонезиядагы жерлерди жеңип алышкан. Түндүк Америкада алар жаңы Амстердамды негиздешип, убакыттын өтүшү менен ал Нью-Йорк деп аталып калган. Аларда чоң-чоң деңиз судалары болуп, алар менен товар татышкан, ошондой эле зор аскер кемелери болгон.</p>

<p>p.16</p> <p>Mu asked where all those lands were now, and why the Dutch needed to build dikes and pump out the sea water if they were so rich and powerful. "Those faraway countries regained their independence long ago", said the teacher, "but many of their people still lived in the Netherlands." Mu could see that his classmates came from different parts of the world. They were of various sizes, shapes and colours. Mu felt right at home.</p>	<p>Ст.16.</p> <p>Му таң калуу менен ал жерлердин пайда экендигин, эмне себептен голландецтер өтө бай жана күчтүү болуп туруп дамбаларды курушу керек жана алар эмнеге деңиз сууларын чыгарып керек деп сурады. Мугалим: "Көптөгөн жылдар мурун алыскы өлкөлөр өздөрүн көз карандылыгына ээ болушкан, бирок көпчүлүк ал өлкөнүн элдери дагы эле Нидерландыда жашашат" - деп жооп берди. Му башка классташтары сыяктуу чындыгында эле дүйнөнүн көп бөлүгүндө болуп көргөн. Ал классташтарынын арасында өзүн эркин сезип отурду.</p>
<p>p.19</p> <p>The teacher said that today the Netherlands are devoted to the principles of peace and justice. The Hague is the seat of important international organisations. The class visited the International Court of Justice, called <i>Palace van de vrede</i> or the 'Peace Palace'. People accused of horrible crimes are tried there. To make it fair judges come from all over the world. Mu was impressed.</p>	<p>Ст.19.</p> <p>Мугалим окуучуларга Нидерландылыктар дүйнөнүн принциптерине жана адилеттүүлүккө бекем деп түшүндүрдү. Гаагада өзгөчө эл аралык организациялар бар. Окуучулар БУУнун эл аралык сотунун имаратына барышты, ал "Палас ван де вrede" деп аталып "Дүйнөнүн сарайы" деген маанини түшүндүрөт. Бул жерде өтө оор мүнөздө жазаланган элдер соттолгон. Дүйнөнүн бардык тарабынан бул жерге закондуу соттор үчүн адилеттүү судьялар келишет. Му өтө таң калды.</p>
<p>p.20</p> <p>One day Mu came home from school and found that there was great news. Bing and Ro told him that soon he would have a little sister or brother. Dragon mothers lay big spotted eggs, and Ro showed him hers.</p>	<p>Ст.20.</p> <p>Бир күнү, Му мектептен келгенден кийин, ал жакшы кабар укту: Бинг жана Ро Муга карындаштуу же инилүү болорун айтышты. Дракондордун энелери чоң жана чаралекей жумуртка басары белгилүү, Ро Муга жумурткасын көргөздү.</p>
<p>p.21</p>	<p>Ст.21.</p>

<p>They would have to keep it nice and warm until it hatched. Mu could hardly wait to go to school the next day to tell all his friends. But there was a big problem. How could Ro keep the egg warm while she was working? She could hardly sit on the egg in her office. Ro decided to ask the Hospital if they could put the egg in one of the incubators used to keep infants warm.</p>	<p>Алар аны малюткасы жарылгыча жылуу жерде кармап, кам көрүү менен сактап туруулары керек эле. Му эртеси күнү мектепке барып, бардыгын досторуна айтып берүүгө ашыкты. Ошентсе да, үй-бүлөдө чоң проблема болуп: эгер ал иштпй турган болсо, Ро кантип жумурткага кургата алды? Сөзсүз, ал өз офисинде жумурткага отуруп албайт эле. Ро ооруканадан жаңы төрөлгөндөр үчүн даярдалган инкубаторго жумуртканы салып коюуну суроону чечти.</p>
<p>p.23 The hospital staff scarcely listened to her request. The Director told her that dragon eggs were not allowed in the hospital, especially in incubators which must be kept sterile. "Dutch hospitals are not prepared for dealing with dragon problems," he told them, "wouldn't it be better if you went back to your own country?" Ro took Mu's little clawed hand into her big clawed hand and they started home, worried and disappointed.</p>	<p>Ст.23. Оорукананын врачтары жана жумушчулары анын өтүнүчүн аран угушту. Директор болсо дракондун жумурткасына ооруканада, айрыкча таптаза инкубатордо орун жок экендиги тууралуу катуу айтты. "Нидерландынын ооруканалары дракондордун проблемаларын чечүүгө даяр эмес" - деди аларга: - "андан көрө өз мекениңерге кайтканыңар оң го?" Ро Муну жетелеген бойдон тынчсыздануу жана нааразы болуу менен үйүнө кайтышты.</p>
<p>p.24 The neighbours on Long Legs Street saw that there was something wrong. Ro explained that she was expecting a little dragon, but that no one at the hospital could help her. The neighbours wanted to help but didn't know what to do either. Ro would have to leave her job. She would sit on the egg. But even so, would it be warm enough in the winter climate?</p>	<p>Ст.24. Узун Бут көчөсүндөгү кошуналары иштин туура эмес жагдайын ошол замат түшүнүштү. Ро жакында кичинекей дракончиктин жарык дүйнөгө келерин, ооруканада аларга эч ким жардам бере албастыгын айтып түшүндүрдү. Коңшулары бардыгы жардам берүүгө ашыгышты, бирок кандай кыларын билишкен жок. Ро жумуштан кетиш керек болду. Ал жумуртканы кургатыш керек. Бирок кыштын суугунда бул мүмкүнбү?</p>
<p>p.25</p>	<p>Ст.25.</p>

<p>Mu told his friends about the egg and about his fear that it wouldn't be able to hatch. (xxxxx 4 kids names) were shocked that no one knew how to help.</p>	<p>Му өз досторуна жумуртка жөнүндө, балким жумуртка жаралбай дракончик чыкпай калышы мүмкүн, тууралуу коркуп жаткандыгын айтып берди. Тесса, Фриго, Фемке, Уголор кандай кылып жардам берерин билбей дал болушту.</p>
<p>p.27 The next day, everyone brought an electric blanket from home. After school the whole class went to Mu's house on Long Legs Street. They built a special nest for Ro's egg in the living room and their teacher helped them to test the thermostats.</p>	<p>Ст.27. Кийинки күнү ар бирөөгө үйлөрүнөн электр жууркандарын алып келишти. Мектептен кийин бүтүндөй класс Узун Бут көчөгө Мунун үйүнө жөнөштү. Конок үйгө балдар атайын уя жасашып, мугалим термостат орнотконго жардам берди.</p>
<p>p.28 Every afternoon the children hurried home with Mu to see how the egg was doing. Outside it was freezing cold and when Saint Nicolas day came, Mu received a pair of ice skates so that he could skate on the frozen canals. There were no boats going up and down them now.</p>	<p>Ст.28. Күнүгө, түштөн кийин балдар мунун үйүнө барып, жумуртканын эмне болуп жатканын көрүүгө ашыгышты. Сыртта өтө суук болуп, Ыйык Николай күнүндө Муга чыныгы коньки белек кылышты эми ал тоңгон каналда коньки тебет. Азыр анда кайыктар ары-бери сүзүшкөн жок.</p>
<p>p.30 Slowly the weather got warmer and then, one day Tessa, Friso, Femke, Hugo and Mu saw a tiny crack in the eggshell. Everyone crowded around to watch. The crack grew larger and larger. The egg was hatching! What a surprise! The next moment Mu realised that he had a little brother...</p>	<p>Ст.30. Акырындап күн жылып, бир күнү Тесса, Фрисо, Фемке, Уго жана Му жумурткадагы жараңканы көрүштү. Ар кимиси аны жакшылап көрүүгө ашыкты. Жараңка уламдан-улам чоңоё берди. Ошентип, жумуртка жарылды! Кандай күтүлбөгөндүк! Му ошол замат кичинекей инилүү болгонун көрдү.</p>
<p>p.31 ... and a little sister too!</p>	<p>Ст.31. ... Ошондой эле кичинекей карындаштуу!</p>

<p>p.32 There was a big celebration in Long Legs Street for Ling and Ko. The neighbours all came, and some of them were even doctors and nurses from the hospital. The happiest of all - besides Bing and Ro - were Mu and his friends. They had had a very good idea and proved that the Netherlands is a place of solidarity and tolerance - for dragons too.</p>	<p>Ст.32. Линга менен Конун урматына Узун Бут көчөдө майрам уюштурулду. Майрамдоого кошуналар да келишти, алардын арасында шаардык оорукананын врачтары, медсестралары да бар эле. Бардыгынан бактылуу Бинг менен Родон башка Му жана анын достору болду. Алар Нидерланды - дракондор үчүн да толеранттуулуктун жана тилектештиктин жери экендиги тууралуу асыл идея келип, аны далилдешти.</p>
<p>p.33 Mu's tulips were blooming now, and he showed them to Ling and Ko.</p>	<p>Ст.33. Бул күндөрү мунун байчечекейлери бажырайып ачылып, ал сыймык менен Лингге жана Кого көрсөттү.</p>
<p>p.34 How long do you think the dragon family stayed in the Hague? Where did they go next?</p>	<p>Ст.34. Гаагада дракондордун үй-бүлөсү көпкө жашаштыбы? Алар андан кийин кайда кетишти?</p>
<p>p.35 To your country? Or did they stay for a while on Long Legs Street?</p>	<p>Ст.35. Балким сенин өлкөңө? А балким азыр да алар Узун Бут көчөсүндө жашашат?</p>